Месечен Бюлетин

Практика на СЕС

Център за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“

Месец: Октомври 2026

Съдържание

Международно частно право **3**

C-876/24 *(Vueling Airlines (Juridiction compétente en cas de contrat en ligne de transport aérien national))* . . . 3

C-176/25 *(Steizer)*. . . . 3

C-300/25 *(Duftošek)*. . . . 4

Трудово право и отговорност на държавата **4**

C-293/24 *(Ferreira de Silva e Brito and Others)*. . . . 4

Потребителско право и договорни отношения **5**

C-669/24 *(Verbraucherzentrale Bundesverband (Modification unilatérale des conditions contractuelles))*. . . . 5

C-381/25 *(Gexx aeroSol)*. . . . 5

Авторско право и сродни права **6**

C-598/24 *(Gândul Media Network)*. . . . 6

Наказателно и административнонаказателно право **6**

C-655/24 *(Latranov)*. . . . 6

C-437/25 *(Avtomobilna administratsia Gabrovo)*. . . . 7

Свобода на изразяването **7**

C-298/23 *(Inter IKEA Systems)*. . . . 7

Право на конкуренцията **8**

C-11/25 *(Jelgavas valstspilsētas pašvaldība)*. . . . 8

C-60/25 *(Livronsa)*. . . . 8

Убежище и миграция **9**

C-511/25 *(Prokoda)*. . . . 9

Обща външна политика на ЕС и санкции **9**

C-147/25 *(Inter Rao Lietuva)*. . . . 9

Данъчно право **10**
T-614/25 *(Trading 4).* 10

Международно частно право

C-876/24 *I.G.V. v Vueling Airlines SA*

Тема: Определяне на компетентния съд при загуба на багаж по вътрешен полет и при онлайн закупуване на самолетен билет.
Дата на решението: 17.09.2026
Източник: EUR-Lex

Определянето на териториално компетентния съд по иск за обезщетение при загуба на багаж по вътрешен полет се урежда от член 33, параграф 1 от Конвенцията от Монреал. Когато договорът за въздушен превоз е сключен онлайн, съдът по основното и постоянно местожителство на пътника не е компетентен само защото билетът е закупен оттам. При иск за загуба на багаж **от значение е мястото на дейност на превозвача, чрез което е сключен договорът** за въздушен превоз на пътника, дори договорът за превоз на багажа да е сключен на друго място.

C-176/25 *IU v BT*

Тема: Приложимо право към формалната действителност на договор за прехвърляне на авторски права.
Дата на решението: 24.09.2026
Източник: EUR-Lex

Въпросът за формалната действителност на договор за прехвърляне на изключителни права за използване на произведение, защитено с авторско право, **се урежда от правото, определено съгласно Регламент „Рим I“**. Това се отнася и до случаите, в които действителността на договора се оспорва в иск срещу трето лице за нарушение на предполагаемите изключителни права.

C-300/25 *SQ v YR*

Тема: Приложимостта на Регламент 2016/1103 към иск за прекратяване на съсобственост и делба на недвижим имот между бивши съпрузи.
Дата на решението: 24.09.2026
Източник: EUR-Lex

Искът за прекратяване на съсобственост и делба на недвижим имот, придобит само от съпрузи при договорен режим на имуществена разделност, е свързан **с имуществения режим между съпрузи** по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/1103. Това важи и когато искът е предявен след прекратяването на брака. Обстоятелството, че националното право не разграничава тази съсобственост от обикновената съсобственост, не променя квалификацията.

Трудово право и отговорност на държавата

C-293/24 *João Filipe Ferreira da Silva e Brito and Others v Estado Português*

Тема: Отговорност на държавата за нарушение на правото на ЕС от върховен съд и защита на работниците при прехвърляне на предприятие.
Дата на решението: 08.09.2026
Източник: EUR-Lex

Член 3, параграф 1 от Директива 77/187/ЕИО и Директива 2001/23/ЕО не допуска национална уредба, според която получаването на обезщетение за колективно уволнение означава **приемане на уволнението** и лишава работника от възможността да го оспори и да иска запазване на правата си по тези директиви. Съчетанието от грешки при тълкуването на правото на ЕС, неизпълнението на задължението за отправяне на преюдициално запитване и обстоятелството, че съдът е знаел за висящо производство по релевантния въпрос, **допринася за извода за достатъчно съществено нарушение**, което може да ангажира отговорността на държавата.

Потребителско право и договорни отношения

C-669/24 *(Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. v Vodafone GmbH).*

Тема: Едностранна промяна на договорните условия от доставчици на електронни съобщителни услуги.
Дата на решението: 10.09.2026
Източник: EUR-Lex

Член 105, параграф 4 от Директива 2018/1972 **не предоставя** на доставчиците на обществено достъпни електронни съобщителни услуги **право едностранно да променят договорните условия**. Той предполага наличието на такова право въз основа на други приложими разпоредби и **урежда единствено правото на прекратяване на договора**, признато на крайните ползватели в случай на едностранна промяна. Допустимостта на подобна промяна продължава да зависи от приложимите правила за защита на потребителите, включително изискванията относно неравноправните договорни клаузи по Директива 93/13.

C-381/25 *(PL and GQ v Gexx aeroSol GmbH).*

Тема: Квалифициране на договор като сключен извън търговския обект при предварително изпратена оферта.
Дата на решението: 24.09.2026
Източник: EUR-Lex

Договорът представлява „**договор извън търговския обект**“, когато потребителят приеме предварително изпратена от търговеца оферта при едновременното им физическо присъствие на място, различно от търговския обект на търговеца. Член 2, точка 8, буква а) от Директива 2011/83 не изисква офертата също да е направена при едновременно физическо присъствие на страните. Обстоятелството, че потребителят вече е разполагал с офертата, не променя тази квалификация.

Авторско право и сродни права

C-598/24 *(CY v Gândul Media Network SRL and HO).*

Тема: Авторскоправна закрила на текстове, публикувани в социални мрежи и допустими ограничения на изключението за съобщаване за актуални събития..
Дата на решението: 03.09.2026
Източник: EUR-Lex

Публикуван в социална мрежа текст, изразяващ мнение относно обществени практики, може да представлява **защитено с авторско право произведение**, ако е оригинално интелектуално творение на своя автор. Държавите членки могат да ограничат използването на произведения за съобщаване за актуални събития до кратки откъси, при условие че ограничението е пропорционално и съхранява полезното действие на изключението. Член 5, параграф 3, буква „в“, второ предложение от Директива 2001/29 обаче **не допуска обща забрана за извличане на пряка или непряка икономическа или търговска изгода от такова използване**.

Наказателно и административнонаказателно право

C-655/24 *(EZ).*

Тема: Приложно поле на правото на ЕС при конфискация на автомобил за управление след употреба на алкохол.
Дата на решението: 10.09.2026
Източник: EUR-Lex

Рамково решение 2005/212/ПВР относно конфискацията на облаги, средства и имущество от престъпления **не се прилага към престъпление по транспорта, изразяващо се в управление на моторно превозно средство след употреба на алкохол**, дори когато за него се предвижда лишаване от свобода за повече от една година. Това престъпление по принцип не попада в обхвата на организираната престъпност или на тежката престъпност с

възможно трансгранично измерение. Поради това Хартата на основните права на ЕС също не се прилага към разглежданата конфискация. Съдът не се произнася по останалите преюдициални въпроси.

C-437/25 *(FT v Nachalnik Oblasten otdel „Avtomobilna administratsia“ – Gabrovo).*

Тема: Пропорционалност на административните санкции за използване на чужда карта на водача в тахографа.
Дата на решението: 17.09.2026
Източник: EUR-Lex

Принципът на пропорционалност, конкретизиран в член 41 от Регламент № 165/2014, **не допуска** национална правна уредба, която предвижда **глоба с много висок размер** за използване на карта на водача, принадлежаща на друго лице, **без възможност за намаляване на размера ѝ** с оглед на особените обстоятелства по случая.

Свобода на изразяването

C-298/23 *(Inter IKEA Systems BV v Algemeen Vlaams Belang VZW and Others).*

Тема: Свободата на политическо изразяване и пародията като основание за използване на известна марка.
Дата на решението: 08.09.2026
Източник: EUR-Lex

Свободата на изразяване на мнение, включително изразяването на политически мнения и политическата пародия, **може да представлява основание за използването на** знак, идентичен или сходен с **известна марка.** Необходимо е обаче при претеглянето на съответните права **свободата на изразяване да има превес над изключителните права на притежателя на марката**. Националният съд трябва да вземе предвид всички релевантни обстоятелства, включително добросъвестността и целта на използването, приноса

към дебат от общ интерес, последиците за притежателя и риска публиката да възприеме политическото послание като подкрепено от него.

Право на конкуренцията

C-11/25 *(Jelgavas valstspilsētas pašvaldība v Konkurences padome).*

Тема: Приложимост на забраната за злоупотреба с господстващо положение към решения на общини за възлагане на управлението на отпадъците.
Дата на решението: 10.09.2026
Източник: EUR-Lex

Член 102 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че решението на община да възложи на юридическо лице, което отчасти се притежава от нея, правото да предоставя услугата по управление на отпадъците на нейна територия **не попада в обхвата на упражняването на икономическа дейност**. При вземането на такова решение общината действа като компетентен публичен орган в рамките на предоставените ѝ със закон правомощия. **Дори възлагането да нарушава правилата за обществените поръчки**, това само по себе си **не представлява злоупотреба с господстващо положение по смисъла на член 102 ДФЕС.**

C-60/25 *(SR v FT SpA).*

Тема: Действие на решенията на Комисията за манипулиране на Euribor спрямо договори за ипотечен кредит.
Дата на решението: 03.09.2026
Източник: EUR-Lex

Решение на Европейската комисия, с което е установен картел и манипулиране на референтен лихвен процент на определен пазар, **не води до автоматична недействителност на всяка договорна клауза, препращаща към този процент**. Това важи, когато договорът се отнася до отделен пазар и страните по него не са участвали в картела. Националният съд трябва да съобрази решението на Комисията в границите на установеното нарушение. Когато клаузата не е част от това нарушение и договорът не е сключен за прилагането му, решението не може да доведе до недействителност на клаузата.

Убежище и миграция

C-511/25 *(Ministerstvo vnitra v E.K.).*

Тема: Обхват на дискреционната клауза по Регламент „Дъблин III“.
Дата на решенията: 24.09.2026
Източник: EUR-Lex

Държава членка **може сама да разгледа молба за международна закрила, дори когато друга държава членка е определена за компетентна** по силата на член 3, параграф 2, първа алинея от Регламент ”Дъблин III”. Това е възможно съгласно член 17, параграф 1 от регламента, независимо че компетентната държава не е определена по критериите от глава III.

Обща външна политика на ЕС и санкции

C-147/25 *(Inter Rao Lietuva AB v Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos).*

Тема: Замразяване на активи на юридическо лице, свързано със санкционирано лице.
Дата на решението: 03.09.2026
Източник: EUR-Lex

Национална мярка за замразяване на активи може да обхваща юридическо лице, чието име не фигурира в списъците на ЕС, ако активите му са собственост или се владеят, държат или контролират от санкционирано лице. Дружеството може да оспори мярката пред компетентния национален орган след включването си в списъка. Националният съд може да отчита обстоятелства, сочещи **неофициален контрол**, но наличието му трябва да се установи въз основа на **обективни и достатъчно солидни доказателства**. “Автократичен и олигархичен“ характер на политическия режим сам по себе си не доказва такъв контрол.

Данъчно право

T-614/25 *(AS “Trading 4” v Valsts ieņēmumu dienests).*

Тема: Освобождаване от ДДС при последователни доставки на стоки с един вътреобщностен превоз.
Дата на решението: 09.09.2026
Източник: EUR-Lex

Обстоятелството, че акцизни стоки са превозени под режим на отложено плащане на акциз, че крайният купувач дължи ДДС в друга държава членка и че стоките действително са напуснали първата държава членка и са доставени в третата, **не е достатъчно само по себе си** за освобождаване от ДДС на първата доставка във верига от последователни доставки. За да се определи към коя доставка се отнася единственият вътреобщностен превоз, трябва да се преценят всички обстоятелства по случая, и по-специално моментът на прехвърляне на **правото на разпореждане със стоките като собственик** на крайния купувач.